



НАЦІОНАЛЬНА МЕРЕЖА  
РОЗВИТКУ ЛОКАЛЬНОЇ  
ФІЛАНТРОПІЇ



GlobalGiving



ФОНД  
ГРОМАДИ  
ХЕРСОНА

**ЗАХИСТ**

# Динаміка громадської думки в Херсоні в 2023-2024 рр.

## Звіт за результатами соціологічного онлайн-дослідження

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» за підтримки Національної мережі розвитку локальної філантропії та GlobalGiving.

Підготовку дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст цього дослідження є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Грудень

2024



# Загальна інформація про дослідження

**Методологія:** онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилання на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних (дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади). Вибірка сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує 5% з вірогідністю 0.95. У вибірці представлені як херсонці, які зараз знаходяться в громаді, так і ті, хто виїхав з Херсона після 24.02.2022 і перебуває зараз в інших областях України або за кордоном. Офіційні дані щодо міграцій херсонців наразі відсутні, тому немає можливості оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишились в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження.

**Мета дослідження:** з'ясувати динаміку громадської думки херсонців з актуальних питань у 2023-2024 рр.


**Обсяг вибірки:** 455 респондентів.

**Терміни проведення польового етапу:** з 5 по 25 листопада 2024 року.

**Замовник дослідження:** Фонд громади міста Херсон «Захист».

**Виконавці дослідження:**

- Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова);
- Олег Сінаюк (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор);
- Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик).

Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконалення онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучатися до панелі. Це можна зробити за посиланням: <https://lemur.ua/sign-up> 

Протягом останніх півтора року три проблеми стабільно входять до трійки найбільш гострих проблем Херсона – це **труднощі з працевлаштуванням, незрозумілий розподіл гуманітарної допомоги та бродячі тварини**. Проте у листопадовому опитуванні гострота всіх трьох цих проблем дещо знизилася: на 9%, 4% і 12% відповідно.

**Якості надання більшості комунальних послуг херсонці дають позитивну оцінку**. Це стосується постачання газу, електрики й води, вивозу сміття та прибирання вулиць. Найбільш стриману оцінку херсонці дають роботі ліфтового господарства.

**3 липня 2024 пошук одягу та взуття, ліків та будівельних матеріалів залишається найбільш проблемним для третини херсонців**. У листопаді ці показники дещо вирости. В коментарях частина респондентів вказувала, що це пов'язане з ускладненнями пересування містом через погіршення безпекової ситуації.

Щодо послуг, то тут майже половина (42% в листопаді) херсонців має **складнощі з пересуванням містом громадським транспортом**, 36% – **з ремонтом побутової техніки** і 28% – **з ремонтом будівель**. Порівняно з лютим 2024 року майже вдвічі зменшилася частка тих, хто мав проблеми з доступом до інтернету (було 43% - в листопаді стало 24%).

Стабільною протягом півтора року також залишається трійка тем, з інформацію про які херсонці мають складнощі – це **«куди звернутися за гуманітарною допомогою»**, **«інформація про діяльність місцевих органів влади»** та **«графік прийому лікарів»**. У листопаді 2024 року на 9% стало менше тих, кому бракує інформації про діяльність місцевих військових адміністрацій, проте на 6% збільшилася частка тих, хто волів би більше знати про гуманітарну допомогу. Дещо також збільшилася частка тих, хто хотів би одержувати консультації з питань отримання компенсації за пошкоджене під час війни майно, якого стає все більше.

**Стабільним залишається і рівень довіри до різних інституцій.**

Рейтинг довіри очолюють рятувальники та військові, а завершують місцеві військові адміністрації. Варто також відзначити, що рівень довіри до міської, і в більшій мірі до обласної військових адміністрацій має тенденцію до зростання.

Відповідаючи на питання про відновлення міста, херсонці вже чотири опитування поспіль вказують, що **в першу чергу треба буде відновлювати зруйновані будинки (67%)**, **роботу медичних закладів (55%)** та **роботу промислових підприємств (49%)**.

Останній показник знизився на 14% порівняно з червнем 2024. А от будівництво зараз підземних шкіл вважають доцільним лише 10%.

**Найбільш популярними мотивами, чому ті херсонці, які залишаються в місті, не виїжджають, є один ірраціональний мотив («Херсон – це моє місто, і я його не покину за жодних обставин» – 54%) і два раціональні:**

«Я не можу дозволити собі зняти квартиру в іншому місті» – 51%, «Я не можу залишити своїх рідних» – 45%.

**Спілкування з рідним та друзями для 57% херсонців було основною віддушиною в ці непрості часи.** Тож, не забуваємо один одного.

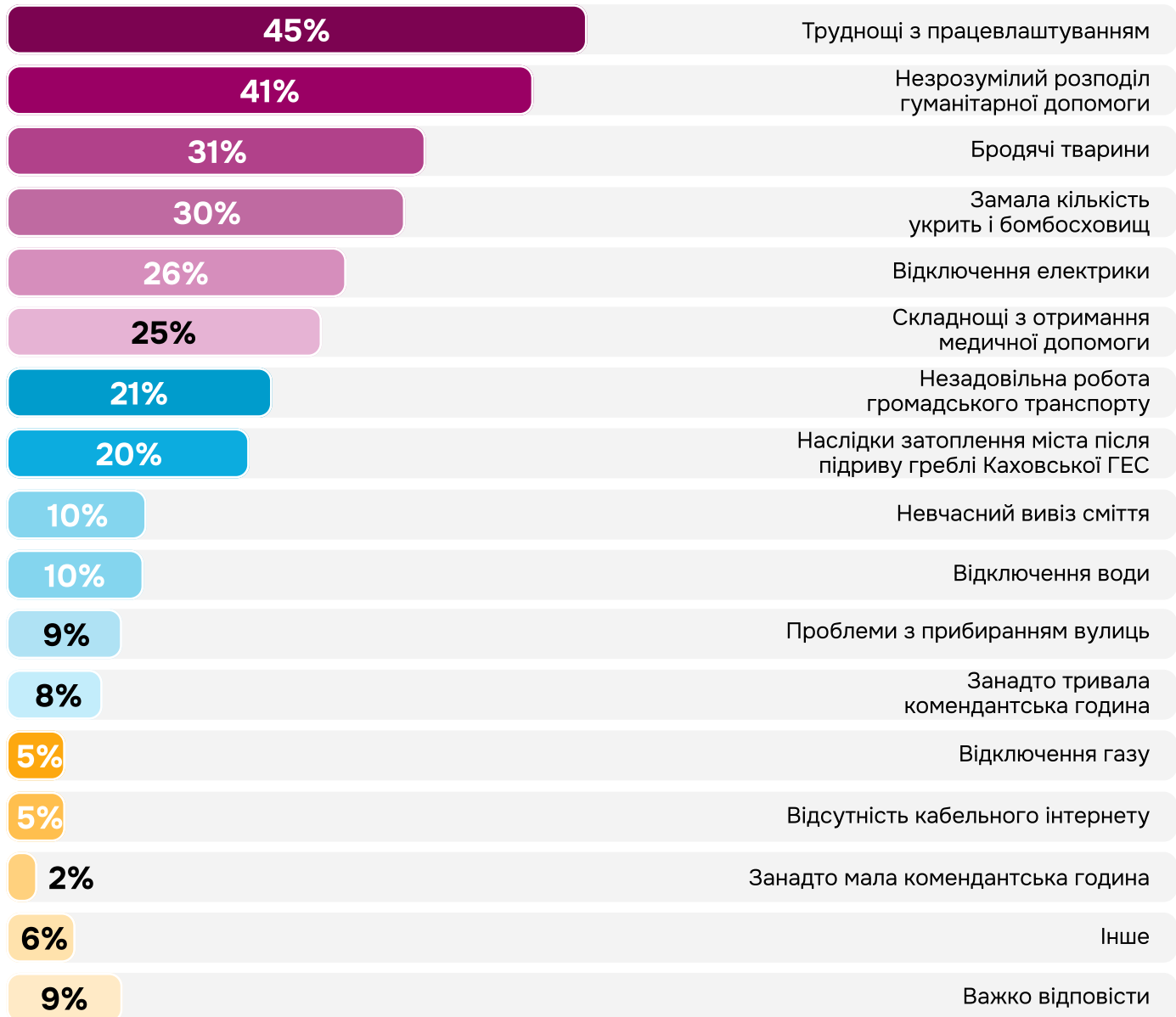


# Розподіл відповідей

## Рейтинг актуальних проблем громади (N=455), %

Q.: Які проблеми Херсона (крім обстрілів), на Вашу думку, є найбільш гострими та потребують першочергового вирішення?

### Множинні відповіді



#### Інше:

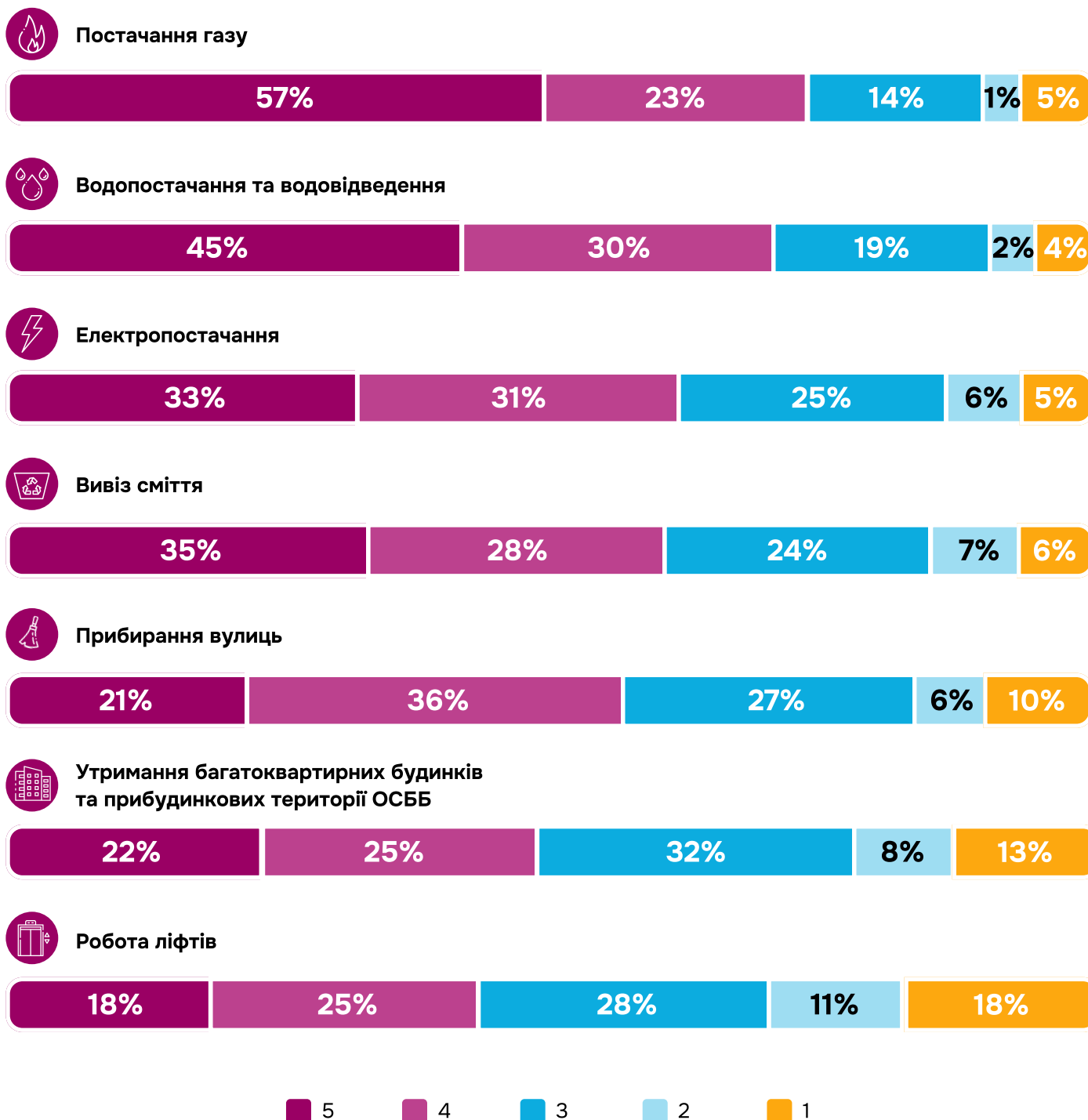
- поганий стан укриттів і бомбосховищ;
- бідність / високі ціни на комунальні послуги;
- корупція;
- незадовільна робота ОВА;
- неефективний розподіл місцевого бюджету / витрата грошей на непотрібні будівництва / недоречна побудова підземних шкіл;
- відсутність комунікації із місцевою владою;
- проблеми з опаленням;
- відсутність протидії ворожим дронам / недостатній захист міста;
- труднощі ведення бізнесу.

## Динаміка рейтингу актуальних проблем Херсонської громади (липень 2023 - листопад 2024), %

	Липень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Вересень 2024	Листопад 2024
Труднощі з працевлаштуванням	53	47	59	56	45
Незрозумілий (несправедливий) розподіл гуманітарної допомоги	47	44	41	45	41
Бродячі тварини	37	31	37	43	31
Складнощі з отримання медичної допомоги	32	28	29	37	25
Замала кількість укрить і бомбосховищ	31	24	33	30	30
Наслідки затоплення міста після підриву греблі Каховської ГЕС	58	39	44	27	20
Відключення електрики	18	26	20	23	26
Проблеми з прибиранням вулиць	35	20	15	15	9
Відключення води	11	13	8	13	10
Невчасний вивіз сміття	42	18	15	12	10
Відключення газу	9	7	4	7	5
Занадто тривала комендантська година	5	3	7	5	8
Відсутність кабельного інтернету	9	6	5	4	5
Інше	8	9	2	6	6
Важко відповісти	5	8	6	6	9

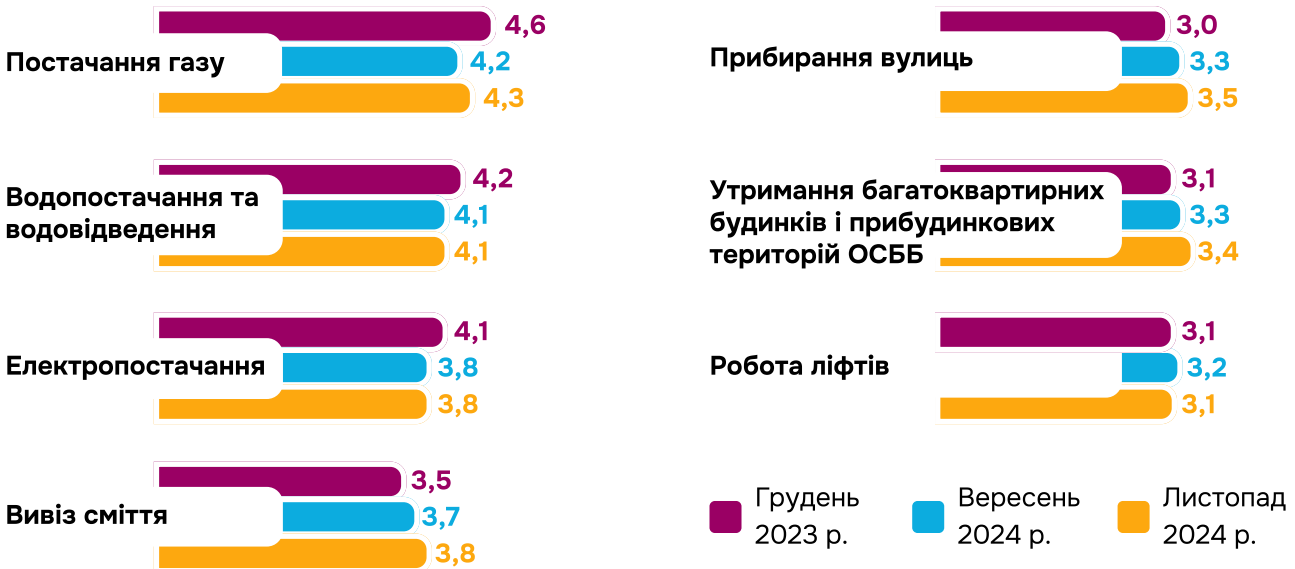
## Оцінка надання комунальних послуг (N=455), %

Оцініть, будь-ласка, за 5-бальною шкалою, де 5 – найвища оцінка, а 1 – найнижча, якість надання наступних послуг у Херсонській громаді за останні три місяці:



## Динаміка оцінки надання комунальних послуг в Херсонській громаді (грудень 2023 - листопад 2024), %

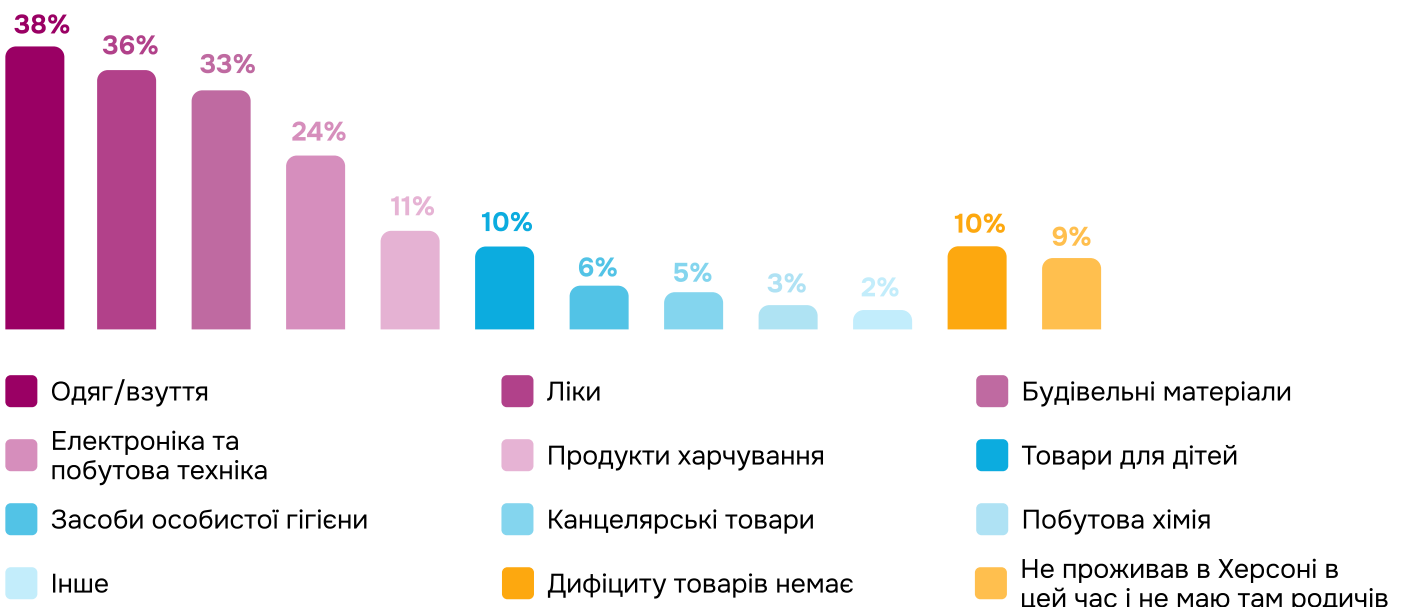
Середні значення за 5-бальною шкалою, де 5 – найвища оцінка, а 1 – найнижча



## Оцінка доступу до товарів (N=455), %

Q.: Дефіцит (складнощі з пошуком) яких товарів ви або ваші родичі відчували в Херсоні протягом останніх трьох місяців року?

Множинні відповіді

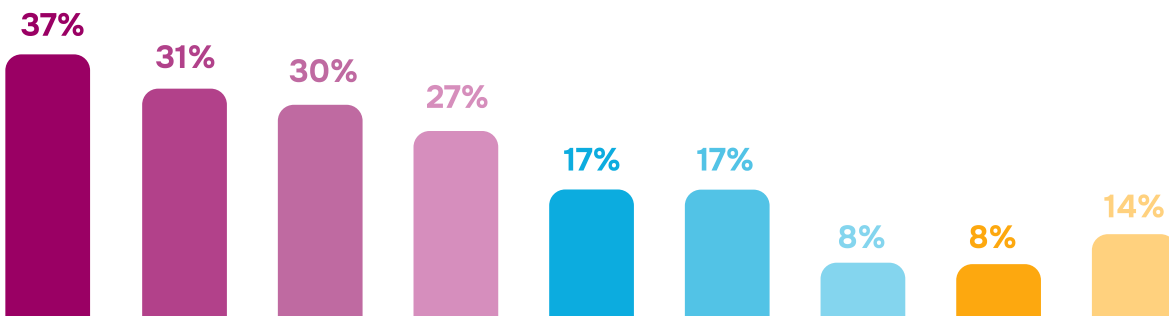


**Інше:**

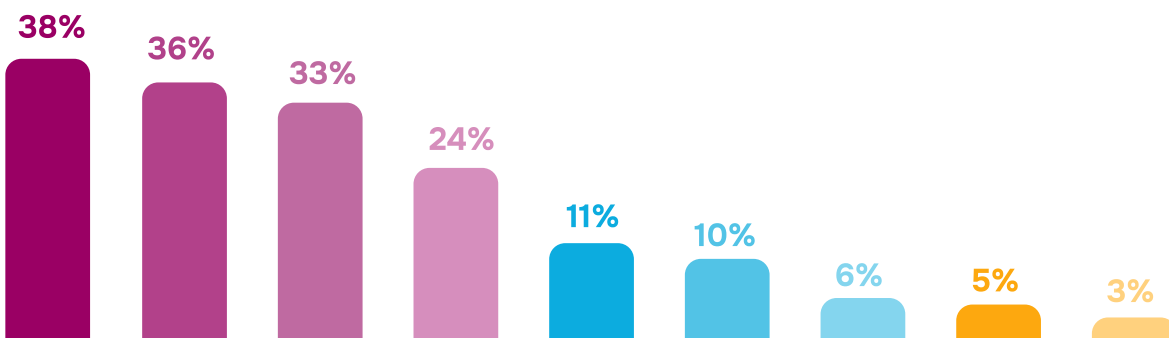
- автозапчастини;
- господарчі товари;
- товари для тварин;
- важко купити навіть продукти харчування, тому що забагато обстрілів і скидів з дронів (залежить від району проживання – на Шуменському все гаразд, а на Острові ліки купити неможливо).

**Динаміка доступності товарів в Херсонській громаді (лютий - листопад 2024), %**

**Лютий 2024 р.**



**Листопад 2024 р.**

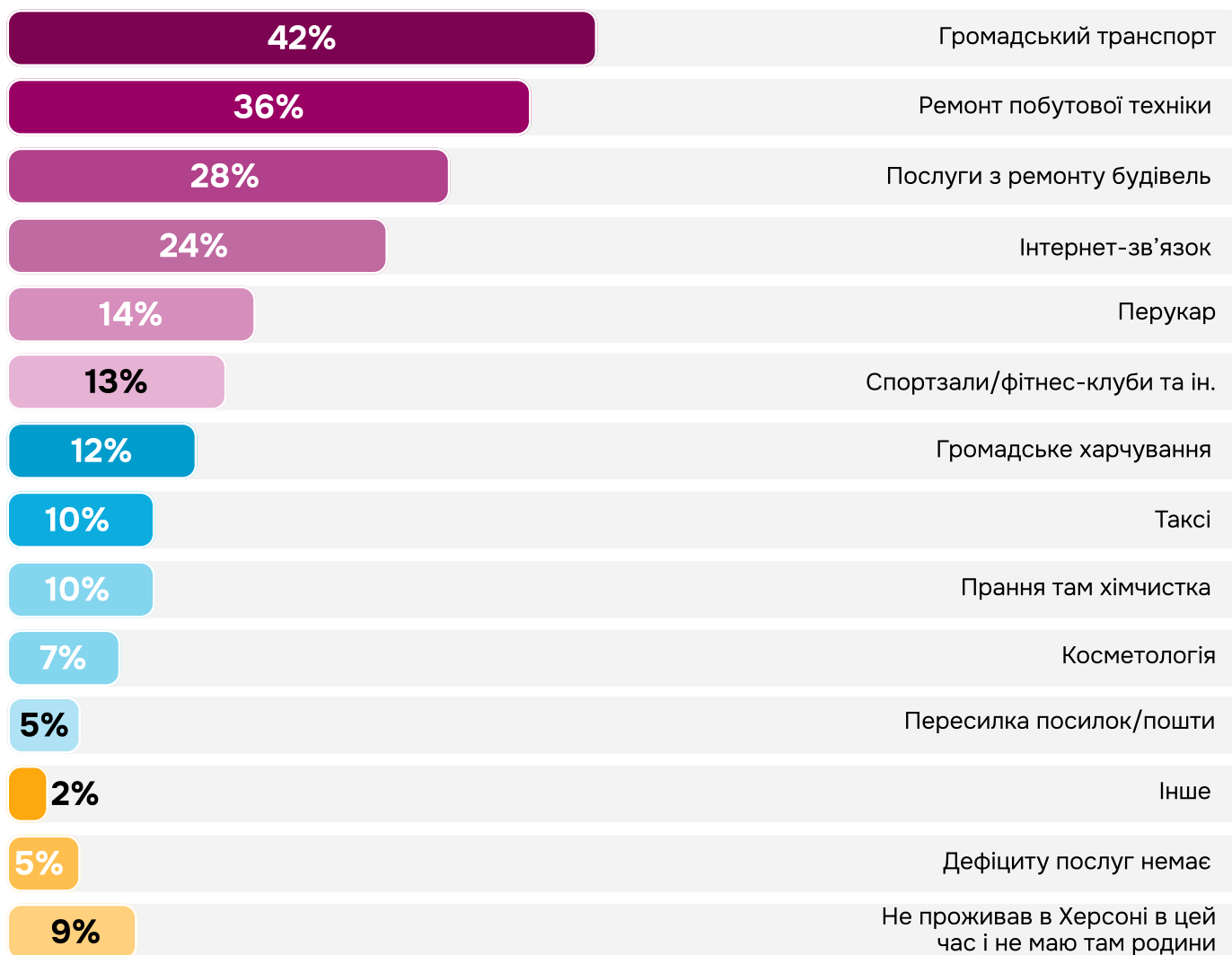


- Одяг/взуття
- Ліки
- Будівельні матеріали
- Електроніка та побутова техніка
- Продукти харчування
- Товари для дітей
- Засоби особистої гігієни
- Канцелярські товари
- Побутова хімія

## Оцінка доступу до послуг (N=455), %

Q.: Дефіцит (складнощі з отримання) яких послуг ви або ваші родичі відчували в Херсоні протягом останніх трьох місяців року?

### Множинні відповіді

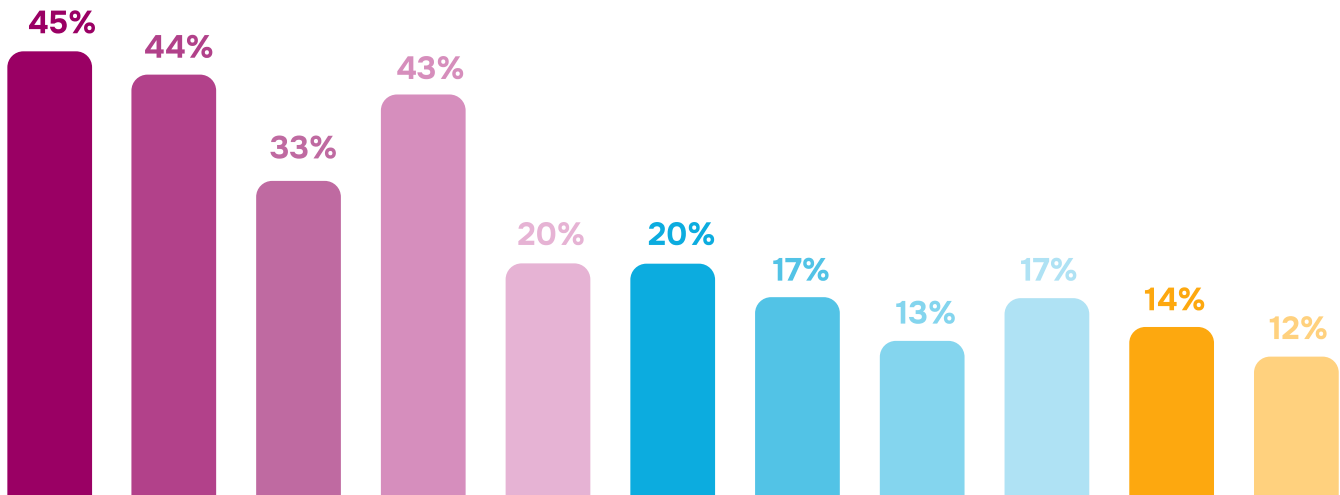


#### Інше:

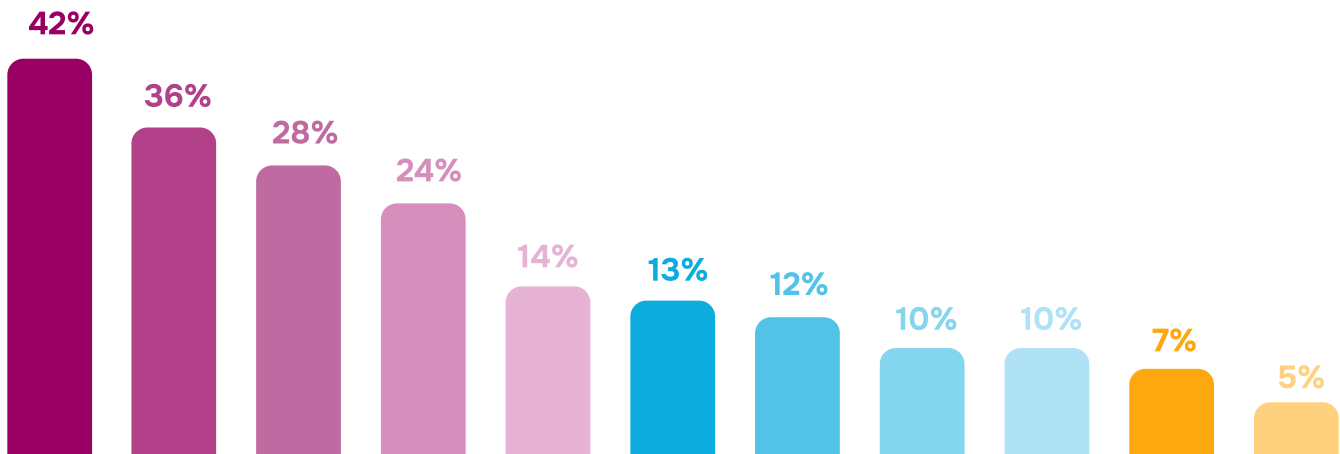
- медичні послуги / відсутність лікарів на своєму районі, усі послуги надаються у центрі міста / черга до ендокринолога або пройти мамографію по 2-3 місяці, з температурою неможливо потрапити на прийом до лікаря, бо всі йдуть по запису, неможливо знайти телефони держструктур і місце їх перебування, щоб звернутися до них;
- ремонт взуття;
- станції технічного обслуговування автомобілів;
- відсутність філій у мікрорайонах із поповнення ліфтових карток, для молоді це не проблема, а для самотньої літньої маломобільної людини їхати, наприклад, із Шуменського на Таврійський вкрай важко.

## Динаміка доступності послуг в Херсонській громаді (лютий-листопад 2024), %

### Лютий 2024 р.



### Листопад 2024 р.



- Громадський транспорт
- Інтернет-зв'язок
- Громадське харчування
- Косметологія

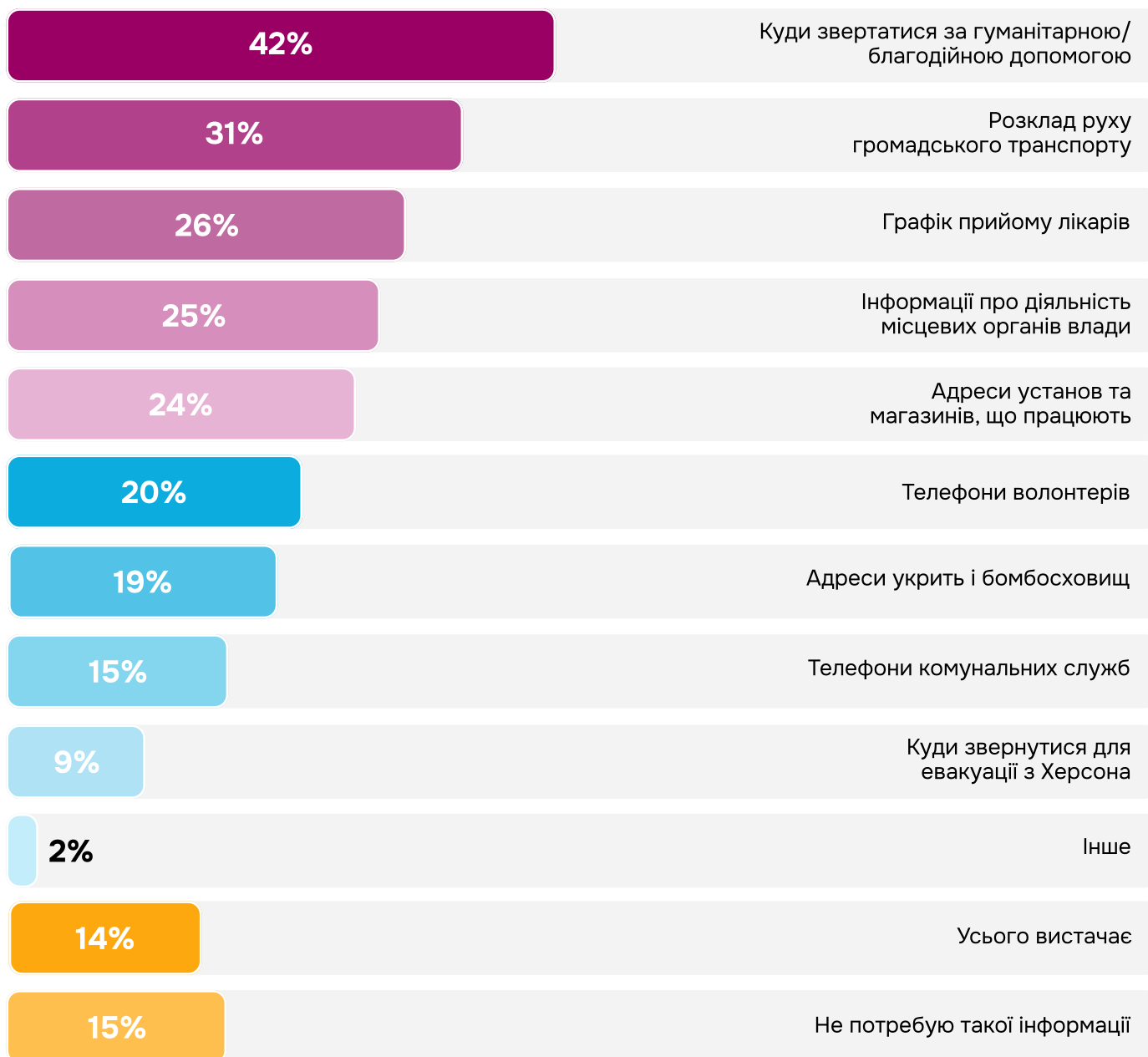
- Ремонт побутової техніки
- Перукар
- Таксі
- Пересилка посилок/пошти

- Послуги з ремонту будівель
- Спортзали/фітнес-клуби та ін.
- Прання та хімчистка

## Оцінка доступності довідкової інформації (N=455), %

Q.: Якої вам зараз бракує довідкової інформації про життя в Херсоні?

Множинні відповіді



### Інше:

- юридичної інформації;
- інформації про роботу державного БТІ тощо.



## Динаміка доступності до довідкової інформації до послуг в Херсонській громаді (липень 2023 - листопад 2024), %

	Липень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Листопад 2024
Куди звертатися за гуманітарною/благодійною допомогою	36	36	36	42
Інформації про діяльність місцевих органів влади	43	41	34	25
Графік прийому лікарів	23	21	26	26
Адреси установ та магазинів, що працюють	31	24	25	24
Адреси укриттів і бомбосховищ	21	19	25	19
Розклад руху громадського транспорту	25	23	24	31
Телефони волонтерів	15	20	21	20
Телефони комунальних служб	16	16	20	15
Куди звернутися для евакуації з Херсона	5	8	10	9
Інше	2	1	2	2
Усього вистачає	11	11	11	14
Не потребує такої інформації	13	15	13	15

## Оцінка доступності до консультацій спеціалістів (N=455), %

Q.: В консультаціях яких спеціалістів ви маєте потребу?

Множинні відповіді



### Інше:

- медичні консультації;
- юридичні консультації;
- хто допоможе встановити нові вікна після прильоту, які є знижки чи допомога від держави тощо.

## Динаміка доступності до консультацій спеціалістів в Херсонській громаді (липень 2023 - листопад 2024), %

	Липень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Листопад 2024
З питань отримання компенсації за пошкоджене під час війни майно	29	32	30	32
Питання з працевлаштуванням	26	27	32	24
З питань оплати за комунальні послуги	30	24	27	22
Пенсійні питання	12	11	15	14
З питань психологічної допомоги	12	13	19	13
З питань оформлення паспортів, посвідчень тощо	10	10	15	11
Оформлення статусу ВПО	3	6	7	5
Інше	3	2	2	1
Жодних	29	31	29	36

## Рейтинг громадського бачення пріоритетності відновлення в громаді (N=455), %

**Q.:** Зараз багато говорять про відновлення Херсона. Що, на Вашу думку, треба відновлювати в Херсоні у першу чергу?

### Множинні відповіді



#### Інше:

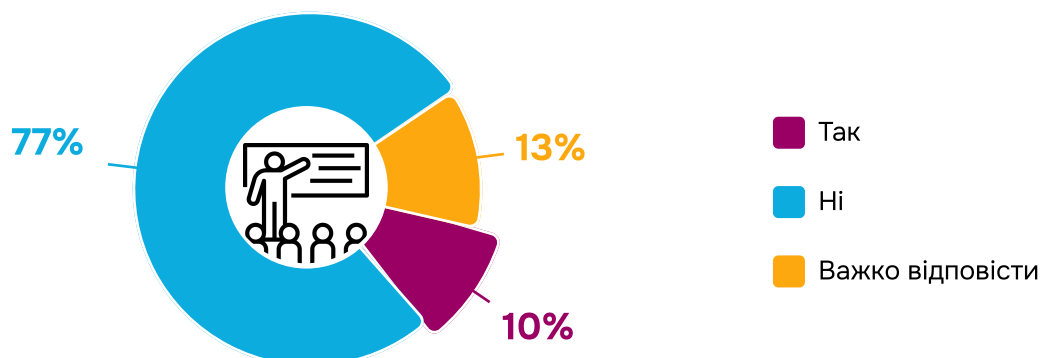
- безпека / Фортифікаційні споруди / ППО і РЕБ;
- спочатку війну закінчити, а потім визначати першечергове відновлення / неначасі / відновленням будемо займатися після нашої Перемоги.

## Динаміка рейтингу пріоритетності відновлення в Херсонській громаді (липень 2023 - листопад 2024), %

	Липень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Листопад 2024
Зруйновані будинки	79	70	70	67
Роботу медичних закладів	62	60	55	55
Роботу промислових підприємств	61	58	63	49
Роботу шкіл та дитячих садків	46	40	45	33
Роботу закладів сфери послуг	35	25	25	23
Підтоплені вулиці	57	29	29	21
Дороги	46	20	24	21
Будувати укриття та бомбосховища	30	27	26	20
Кабельний інтернет	16	11	8	12
Культурне життя	19	8	7	7
Інше	4	3	2	3
Важко відповісти	2	3	4	7

## Оцінка доцільності побудови підземних шкіл (N=455), %

Q.: Як ви вважаєте, чи треба зараз будувати в Херсоні підземні школи?

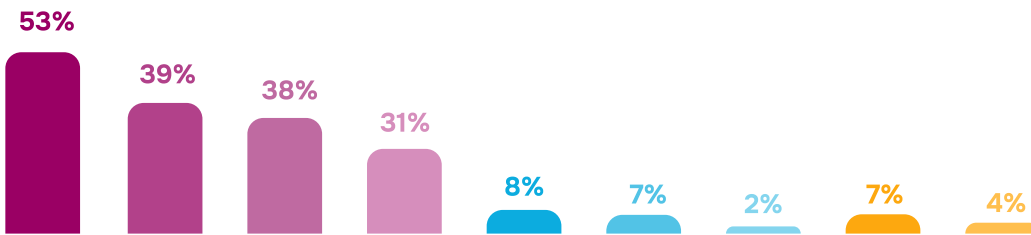


## Оцінка завданої через обстріли шкоди (N=455), %

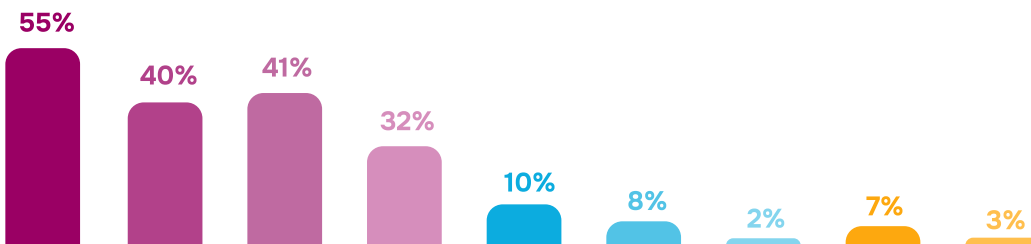
Q.: Яку шкоду вам чи членам вашої родини принесли обстріли Херсону та Херсонської громади в 2023-2024 роках?

### Множинні відповіді

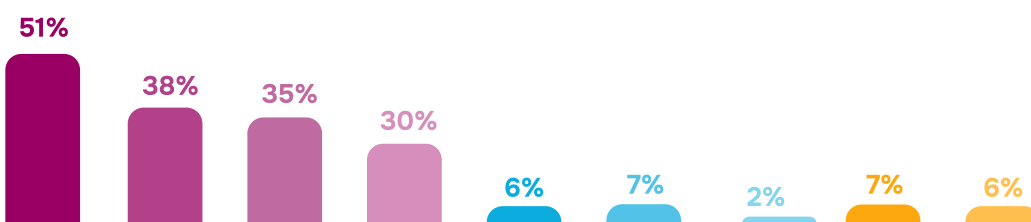
#### Усі опитані



#### Зараз у Херсоні



#### Зараз не у Херсоні



- Пошкоджено житло (квартира, приватний будинок)
- Через обстріли у мене чи членів моєї родини з'явилися психічні розлади
- Пошкоджено багатоквартирний будинок чи двір, де знаходиться моя квартира
- Пошкоджено майно (автомобіль, господарські будівлі, дача, комунікації)
- Був/-ла поранений я або в моїй родині є поранені
- В моїй родині є загиблі
- Інше
- Жодну
- Важко відповісти

#### Інше:

- втратили роботу / пошкоджено місце роботи;
- евакуювались;
- загострення хронічних захворювань;
- є зниклі безвісті родичі;
- небезпечно вільно пересуватися по місту.

## Динаміка завданої шкоди в Херсонській громаді (липень 2023 - листопад 2024), %

	Вересень 2023	Грудень 2023	Червень 2024	Вересень 2024	Листопад 2024
Пошкоджено житло (квартира, приватний будинок)	35	40	51	49	53
Через обстріли у мене чи членів моєї родини з'явилися психічні розлади	35	40	42	47	39
Пошкоджено багатоквартирний будинок чи двір, де знаходиться моя квартира	27	33	40	41	38
Пошкоджено майно (автомобіль, господарські будівлі, дача, комунікації)	23	29	30	38	31
Був/-ла поранений я або в моїй родині є поранені	3	5	5	8	8
В моїй родині є загиблі	2	4	5	9	7
Інше	6	5	1	5	2
Жодну	8	6	5	3	7
Важко відповісти	10	5	4	4	4

## Причини залишення в місті (N = 273 – ті, хто зараз в Херсоні)

**Q.:** Ви залишаєтеся в місті попри складну ситуацію. Скажіть, будь ласка, якими є основні причини цього? (Питання було для тих, хто зараз в Херсоні)

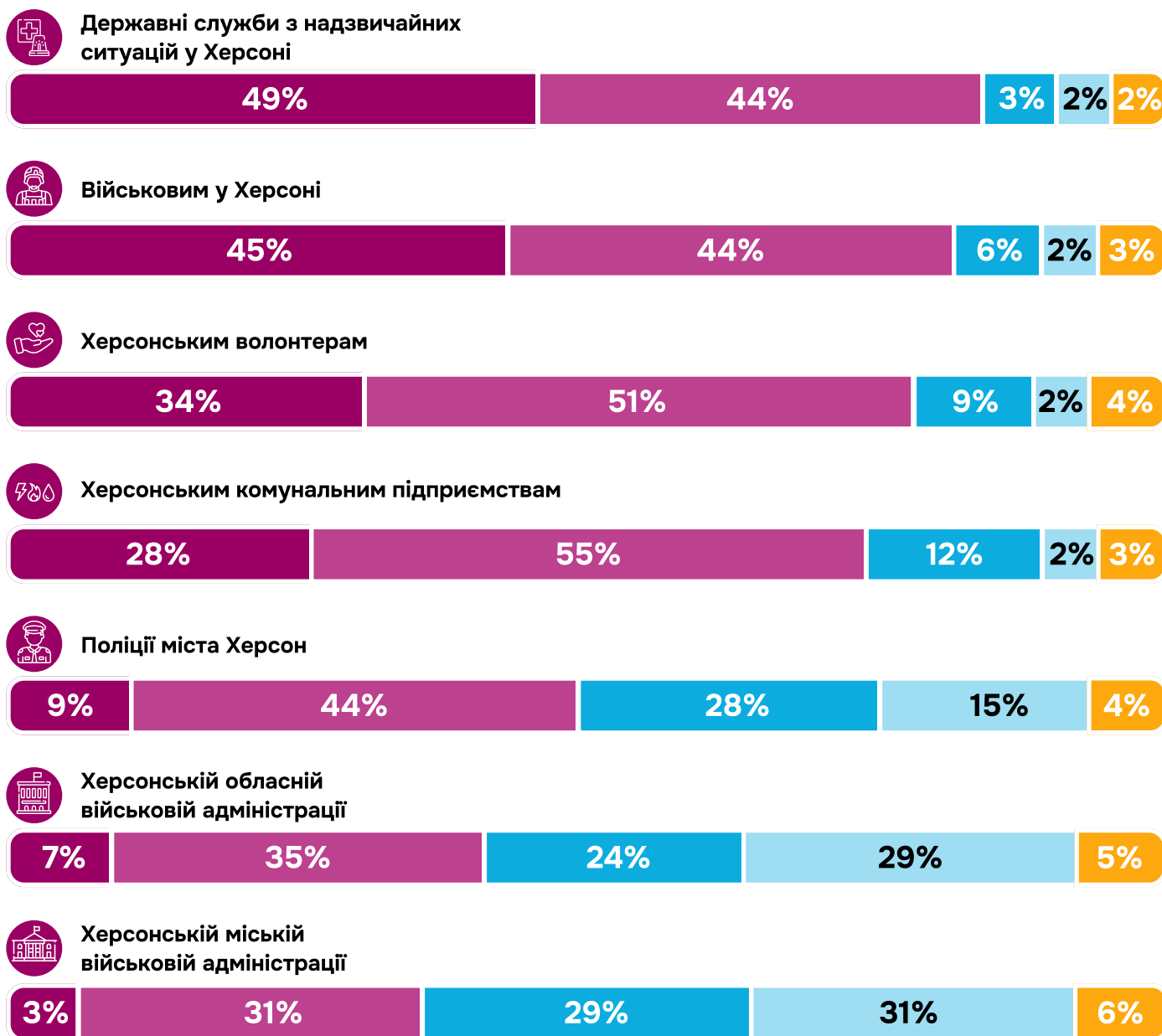
### Множинні відповіді



## Довіра до інституцій (N=455), %

Q.: Скажіть, будь ласка, ваш ступінь довіри наступним інституціям.

- Повністю довіряю
- Скоріше не довіряю
- Нічого не знаю про їх діяльність
- Скоріше довіряю
- Повністю не довіряю



## Динаміка довіри до інституцій в Херсонській громаді (липень 2023 - листопад 2024), %

	Липень 2023			Грудень 2023			Червень 2024			Вересень 2024			Листопад 2024		
	✓	✗	?	✓	✗	?	✓	✗	?	✓	✗	?	✓	✗	?
Дежавній службі з надзвичайних ситуацій у Херсоні	87	4	9	92	4	4	91	6	3	91	6	3	93	5	2
Військовим у Херсоні	90	3	7	90	5	5	85	10	5	92	5	3	89	8	3
Херсонським волонтерам	85	6	9	87	6	7	91	7	2	90	7	3	85	11	4
Херсонським комунальним підприємствам	61	28	11	81	14	5	78	18	4	81	16	3	83	14	3
Поліції міста Херсон	56	28	16	54	35	11	53	42	5	56	40	4	53	43	4
Херсонській обласній військовій адміністрації	32	46	22	31	53	16	32	59	9	34	62	4	42	53	5
Херсонській міській військовій адміністрації	28	51	21	28	57	15	30	61	9	36	60	4	34	60	6

✓ Довіряють

✗ Не довіряють

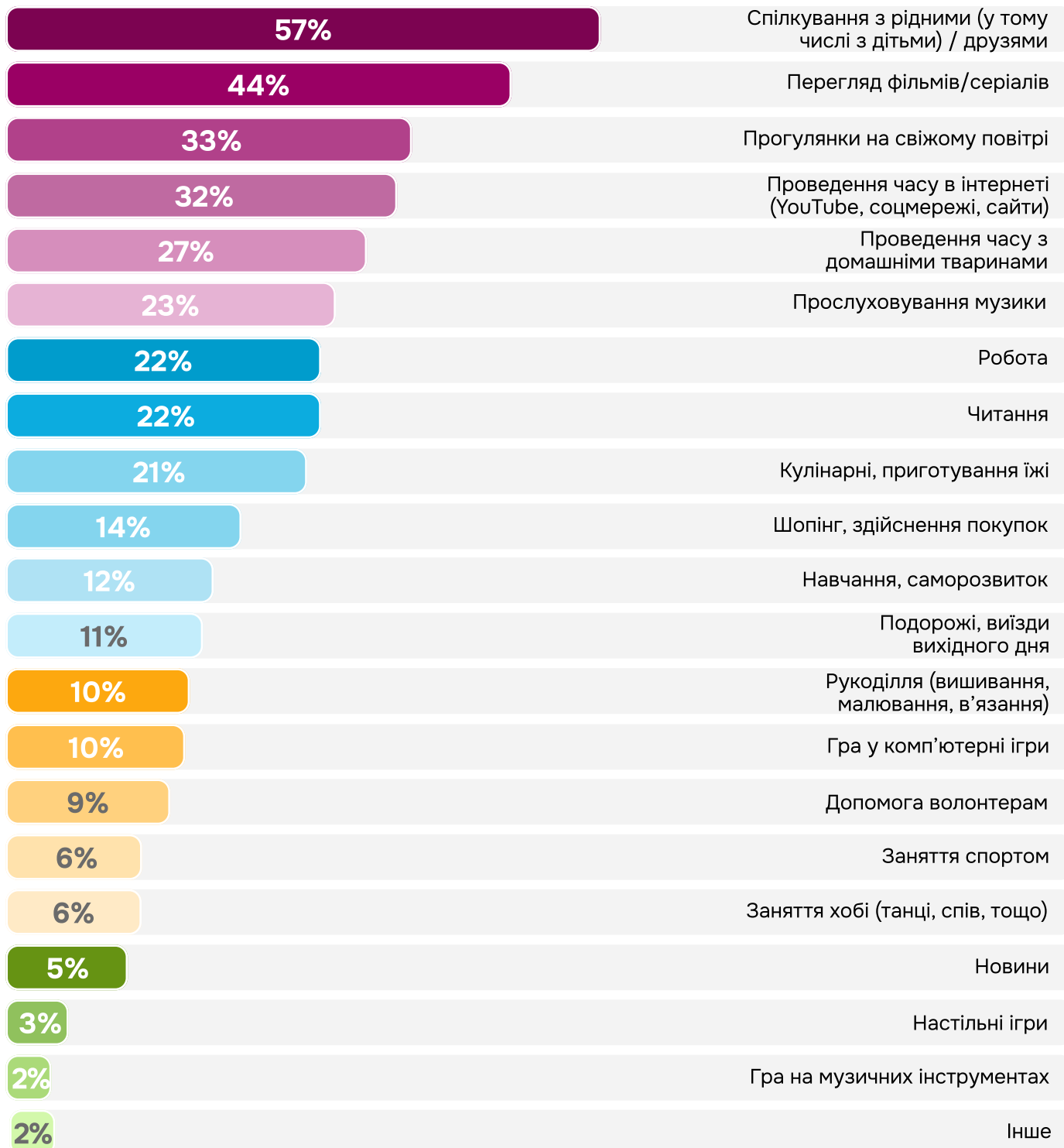
? Не знають



## Джерело позитивних емоцій (N=455), %

Q.: Що приносило Вам задоволення останнім часом, оберіть до 5-и варіантів відповіді?

### Множинні відповіді



# Портрет респондентів

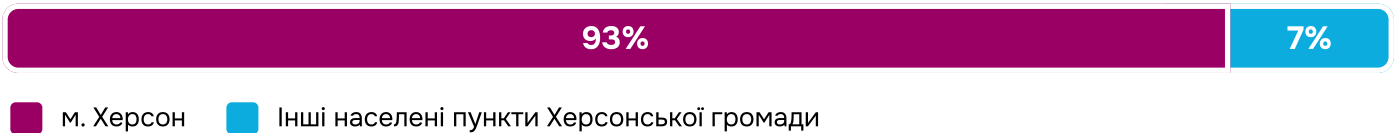
## Стать



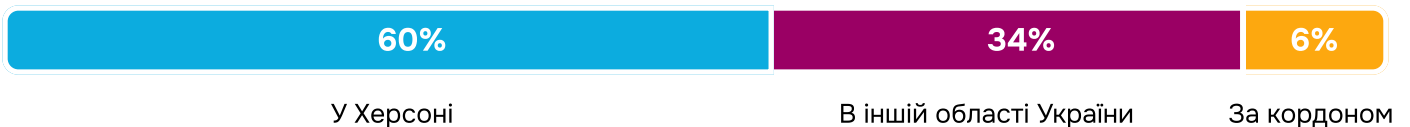
## Вік



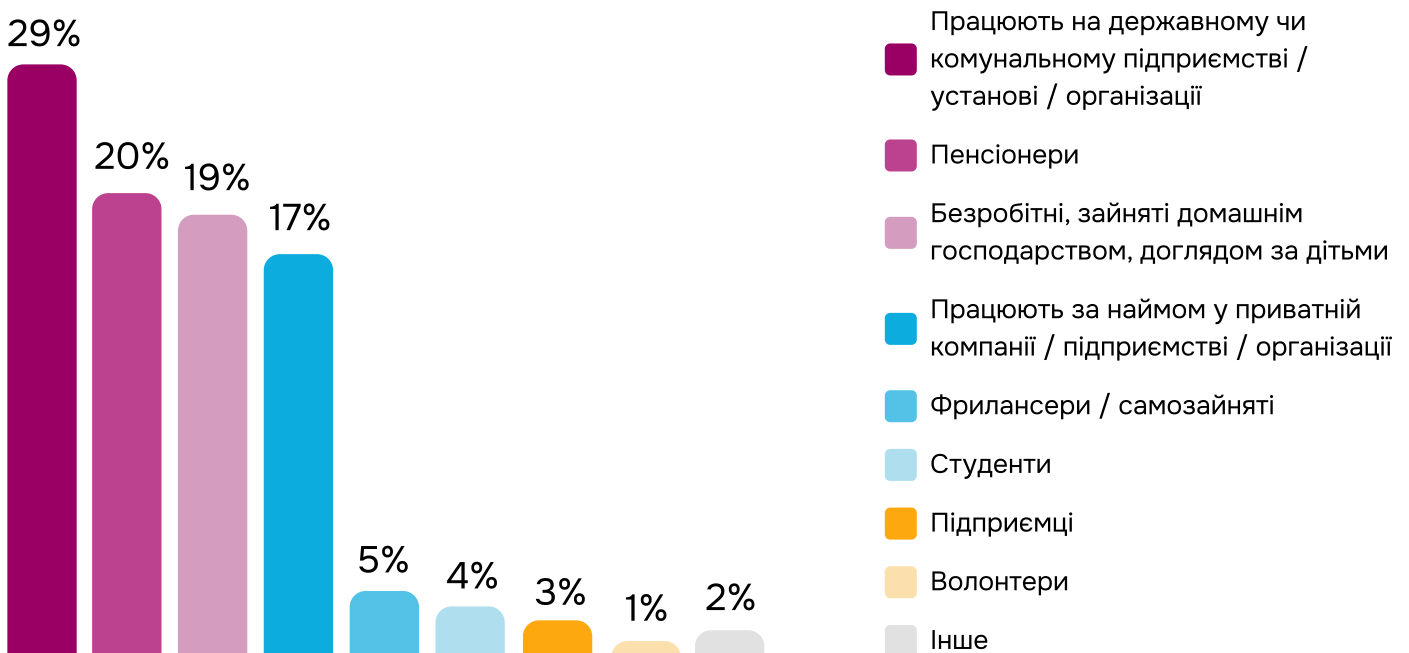
## Місце проживання до 24 лютого 2022 року



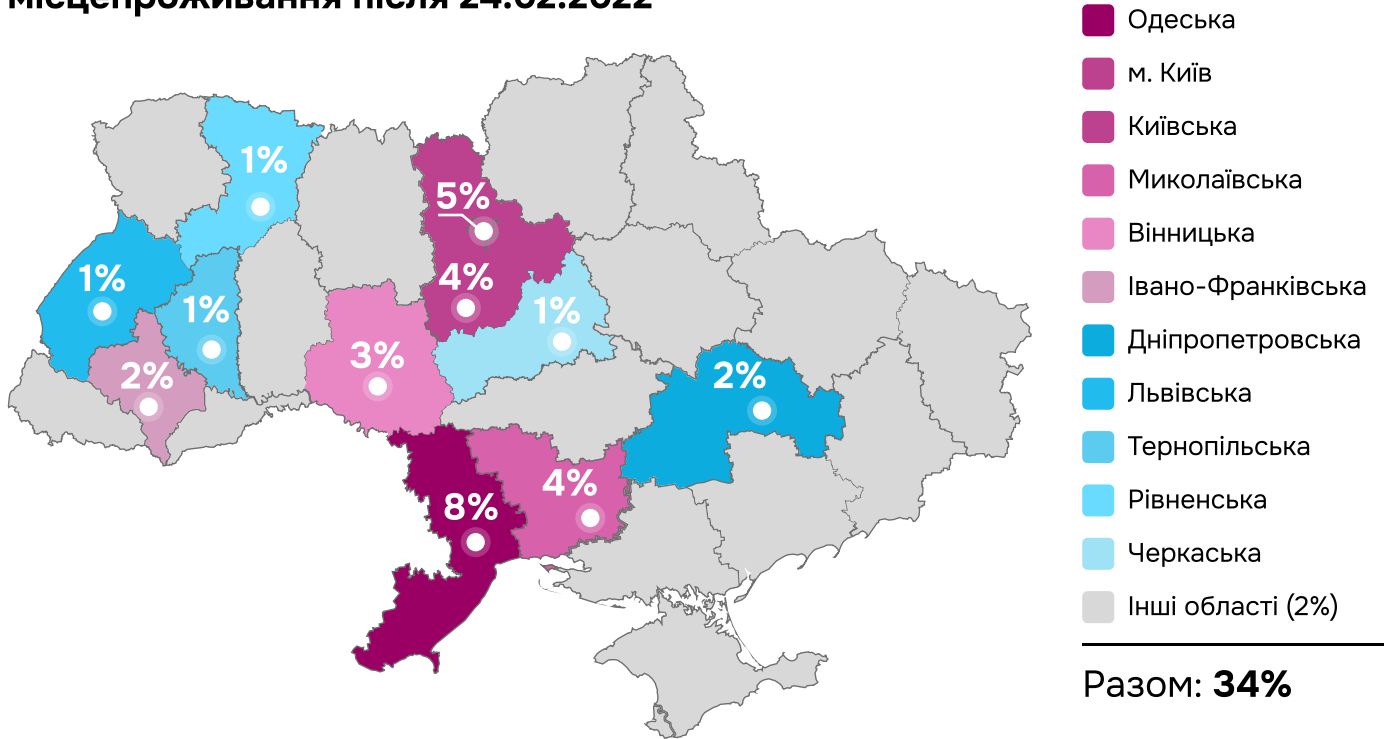
## Місцепроживання зараз



## Зайнятість



### У якій області проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022



### У якій країні проживають ті, хто змінювали місцепроживання після 24.02.2022

